

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2018.10.17.
COM(2018) 691 final

2018/0356 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

**az Európai Unió és a Vietnami Szocialista Köztársaság közötti szabadkereskedelmi
megállapodás megkötéséről**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A dinamikusan növekedő délkelet-ázsiai gazdaságok, több mint 600 millió fogyasztójuk és gyorsan bővülő középosztályuk kulcsfontosságú piacot jelentenek az Európai Unió exportőrei és beruházói számára. A Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége (ASEAN) az EU harmadik legnagyobb Európán kívüli kereskedelmi partnere az Egyesült Államok és Kína után: az árukereskedelem összesen 227,3 milliárd EUR-t (2017), a szolgáltatáskereskedelem pedig 77 milliárd EUR-t tett ki (2016) az ASEAN és az EU között. Ezzel egyidejűleg összesen 263 milliárd EUR értékű külföldi közvetlen befektetési állományával (2016) az EU az első számú közvetlen külföldi befektető az ASEAN-ban, az ASEAN egésze pedig a második legnagyobb ázsiai külföldi közvetlen befektető az EU-ban – összesen 116 milliárd EUR értékű külföldi közvetlen befektetési állománnyal (2016).

Vietnam Szingapúrt követően és Malajziát megelőzve az EU második legnagyobb ASEAN-térsgébeli kereskedelmi partnerévé vált; az EU és Vietnam közötti kereskedelem értéke 2017-ben 47,6 milliárd EUR-t tett ki. Vietnam az egyik leggyorsabban növekvő ASEAN-ország, az elmúlt évtizedben mintegy 6 %-os volt az átlagos GDP-növekedés üteme, és ez az előrejelzések szerint továbbra is fennmarad. Vietnam több mint 90 millió lakosú, élénk gazdaság, amely az ASEAN-térsgé leggyorsabban növekvő középosztályával, valamint fiatal és dinamikus munkaerővel rendelkezik. A magas írástudási aránynak és oktatási szintnek, a viszonylag alacsony béreknek, a jó hálózati összekapcsoltságnak és az ASEAN-térsgén belüli központi elhelyezkedésének köszönhetően egyre több külföldi befektető választja Vietnামot a Mekong-régió és a tágabb térség szolgáltatási központjával.

2007. április 23-án a Tanács felhatalmazta a Bizottságot, hogy tárgyalásokat kezdjen az ASEAN országaival kötendő térségközi szabadkereskedelmi megállapodásról. Jóllehet a Felek számára világos volt, hogy a cél egy térségközi szabadkereskedelmi megállapodás megtárgyalása volt, a felhatalmazás azonban lehetőséget biztosított kétoldalú tárgyalások folytatására abban az esetben, ha nem sikerül megállapodásra jutni az ASEAN-országok csoportjával közösen folytatandó tárgyalásokról. A térségközi tárgyalások során tapasztalt nehézségek fényében mindkét fél elismerte, hogy a tárgyalások holtpontra jutottak, és megállapodtak a tárgyalások felfüggesztéséről.

2009. december 22-én a Tanács elfogadta az egyes ASEAN-országokkal folytatott kétoldalú tárgyalások megkezdésének elvét, amely a 2007. évi felhatalmazáson és tárgyalási irányelveken alapul, a térségközi megállapodás stratégiai célkitűzésének megőrzése mellett. A Tanács felhatalmazta a Bizottságot arra is, hogy először Szingapúrral indítson kétoldalú tárgyalásokat, a többi érintett ASEAN-orzággal folytatandó tárgyalások kellő idejű megindítása felé vezető út első lépéseként. Az EU ezután kétoldalú szabadkereskedelmi megállapodásra irányuló tárgyalásokat indított Malajziával (2010), Vietnammal (2012), Thaifölddel (2013), a Fülöp-szigetekkel (2015) és Indonéziával (2016).

2013. október 15-én a Tanács felhatalmazta a Bizottságot az ASEAN-országokkal folytatott folyamatban lévő kétoldalú tárgyalások kiterjesztésére, hogy azok magukban foglalják a beruházásvédelmet is, a Lisszaboni Szerződés szerinti új uniós hatáskör alapján.

A Tanács által 2007-ben elfogadott és 2013. októberben a beruházásvédelem belefoglalása érdekében kiegészített tárgyalási irányelvek alapján a Bizottság tárgyalásokat folytatott

Vietnammal egy ambiciózus és átfogó szabadkereskedelmi megállapodásról, valamint egy beruházásvédelmi megállapodásról (IPA) azzal a céllal, hogy új lehetőségeket és jogbiztonságot teremtsen a két partner közötti kereskedelem és beruházások fejlődéséhez. A két megállapodás jogászok által felülvizsgált szövegeit közzétették, és azok a következő linken találhatóak meg:

<http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/vietnam/>

A Bizottság a következő tanácsi határozatjavaslatokat nyújtja be:

- Javaslat – A Tanács határozata az Európai Unió és a Vietnami Szocialista Köztársaság közötti szabadkereskedelmi megállapodásnak az Európai Unió nevében történő aláírásáról;
- Javaslat – A Tanács határozata az Európai Unió és a Vietnami Szocialista Köztársaság közötti szabadkereskedelmi megállapodás megkötéséről;
- Javaslat – A Tanács határozata az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről a Vietnami Szocialista Köztársaság közötti beruházásvédelmi megállapodásnak az Európai Unió nevében történő aláírásáról; valamint
- Javaslat – A Tanács határozata az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről a Vietnami Szocialista Köztársaság közötti beruházásvédelmi megállapodás megkötéséről.

Korábban a Bizottság javaslatot terjesztett elő egy horizontális védintézkedési rendeletre, amelyet több más megállapodás mellett az EU és Vietnam közötti szabadkereskedelmi megállapodásra fognak alkalmazni.

A csatolt tanácsi határozatjavaslat képezi a jogi eszközt az Európai Unió és a Vietnami Szocialista Köztársaság közötti szabadkereskedelmi megállapodás megkötéséhez.

• **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A szabadkereskedelmi megállapodásról és a beruházásvédelmi megállapodásról folytatott tárgyalásokat megelőzték az Európai Külügyi Szolgálat által, az Európai Unió és tagállamai, valamint a Vietnami Szocialista Köztársaság közötti, 2016 októberében hatályba lépett partnerségi és együttműködési megállapodásról folytatott tárgyalások. A partnerségi és együttműködési megállapodás számos területen biztosítja a jogi keretet az EU és Vietnam közötti, már régóta fennálló, szoros partnerség továbbfejlesztéséhez, ideértve többek között a politikai párbeszéd, a kereskedelem, az energiaügy, a közlekedés, az emberi jogok, az oktatás, a tudomány és a technológia, a jogérvényesülés, a menekültügy és a migráció területét.

Az EU és Vietnam közötti régóta fennálló kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok eddig megfelelő jogi keret nélkül fejlődtek. A tárgyalások eredményeképpen létrejött szabadkereskedelmi megállapodás és beruházásvédelmi megállapodás olyan egyedi megállapodásoknak minősülnek majd, amelyek hatályba léptetik a partnerségi és együttműködési megállapodás kereskedelmi és beruházási rendelkezéseit, és az EU és Vietnam közötti átfogó kétoldalú kapcsolatok szerves részét képezik.

Az EU–Vietnam beruházásvédelmi megállapodás a hatálybalépésének időpontjától felváltja és felülírja a Vietnam és az EU tagállamai között létrejött, a beruházásvédelmi megállapodás 6. mellékletében (A beruházási megállapodások jegyzéke) felsorolt kétoldalú beruházási megállapodásokat.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az EU–Vietnam szabadkereskedelmi megállapodás és beruházásvédelmi megállapodás teljes mértékben összhangban áll az uniós szakpolitikákkal, és nem teszi szükségessé az EU számára, hogy bármely szabályozott területen módosítsa szabályait, rendeleteit vagy szabványait. Ezen túlmenően a Bizottság által tárgyalta minden más kereskedelmi és beruházási megállapodáshoz hasonlóan az EU–Vietnam szabadkereskedelmi megállapodás és beruházásvédelmi megállapodás biztosítja a közszolgáltatások teljes körű védelmét, valamint azt, hogy a megállapodások teljes mértékben tiszteletben tartsák a kormányok közérdekű szabályozáshoz való jogát, amely azok működésének megkerülhetetlen alapelve.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

Az Európai Unió Bírósága 2/15. sz. véleményét követően, valamint a kereskedelmi és beruházási megállapodások szerkezetéről az uniós intézmények között folytatott széles körű megbeszélések fényében a Bizottság az alábbi két önálló megállapodás formájában terjeszti elő a Vietnammal folytatott tárgyalások eredményét: egy szabadkereskedelmi megállapodás (FTA) és egy beruházásvédelmi megállapodás (IPA), amint ez az EU és Szingapúr közötti tárgyalások eredménye esetében is történt.

Figyelemmel a 2/15. sz. véleményre, és szem előtt tartva, hogy az EU–Vietnam szabadkereskedelmi megállapodás tartalma lényegében megegyezik az EU– Szingapúr szabadkereskedelmi megállapodásával, az EU–Vietnam szabadkereskedelmi megállapodás hatálya alá tartozó valamennyi terület az EU hatáskörébe – és különösen az EUMSZ 91. cikkének, 100. cikke (2) bekezdésének és 207. cikkének hatálya alá – tartozik. Hasonlóképpen, az EU–Vietnam beruházásvédelmi megállapodásban foglalt, beruházásvédelemre vonatkozó valamennyi lényegi rendelkezést – amennyiben ezek alkalmazandók a közvetlen külföldi befektetésekre – az EUMSZ 207. cikke szabályozza.

Ennek következtében az EU–Vietnam szabadkereskedelmi megállapodást az Uniónak kell aláírnia az EUMSZ 218. cikkének (5) bekezdésén alapuló tanácsi határozatnak megfelelően, és az Európai Parlament egyetértését követően az Európai Uniónak kell megkötnie az EUMSZ 218. cikkének (6) bekezdésén alapuló tanácsi határozat szerint.

Ezenkívül az EUMSZ 218. cikkének (7) bekezdése is a jogalap része lett, mivel helyénvaló, hogy a Tanács felhatalmazza a Bizottságot az Unió által a szabadkereskedelmi megállapodás bizonyos módosításai tekintetében képviselendő álláspont jóváhagyására, mivel a szabadkereskedelmi megállapodás gyorsított és/vagy egyszerűsített eljárásról rendelkezik az ilyen módosítások jóváhagyását illetően. Ezért a Bizottságot fel kell hatalmazni a kereskedelmi bizottság által a 9.20. cikk (Az alkalmazási kör módosítása és helyesbítése) és a 9.23. cikk (A beruházással, a szolgáltatáskereskedelemmel, az elektronikus kereskedelemmel és a közbeszerzésekkel foglalkozó bizottság) alapján a 9-A. melléklet (A megállapodás hatálya alá tartozó uniós kormányzati beszerzések) és a 9-B. melléklet (A megállapodás hatálya alá tartozó vietnami kormányzati beszerzések) A (Központi kormányzati szervek) – C (A megállapodás hatálya alá tartozó egyéb szervek) szakaszában felsorolt szervek tekintetében elfogadandó módosítások vagy helyreigazítások jóváhagyására.

Az EU–Vietnam beruházásvédelmi megállapodást az Uniónak kell aláírnia az EUMSZ 218. cikkének (5) bekezdésén alapuló tanácsi határozatnak megfelelően, és az Európai Parlament egyetértését, valamint a tagállamok által a saját belső eljárásaikkal összhangban történő

megerősítését követően az Uniónak kell megkötnie az EUMSZ 218. cikkének (6) bekezdésén alapuló tanácsi határozat szerint.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Amint azt az EU–Szingapúr szabadkereskedelmi megállapodásra, és analógia útján az EU–Vietnam szabadkereskedelmi megállapodásra vonatkozó 2/15 sz. vélemény is megerősítette, az EU–Vietnam szabadkereskedelmi megállapodás Tanács elé terjesztett változata nem terjed ki az EU kizárólagos hatáskörén kívül eső ügyekre.

A beruházásvédelmi megállapodás tekintetében a Bíróság megerősítette, hogy az EUMSZ 207. cikke alapján az EU kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a beruházásvédelemre vonatkozó valamennyi lényegi rendelkezés tekintetében, amennyiben azok közvetlen külföldi befektetésekre alkalmazandók. A Bíróság továbbá megerősítette az EU kizárólagos hatáskörét a beruházásvédelemmel kapcsolatos államok közötti vitarendezési mechanizmus tekintetében. Végül a Bíróság megállapította, hogy az EU megosztott hatáskörrel rendelkezik a nem közvetlen befektetések és a beruházó és állam közötti vitarendezés tekintetében (amelyet később a beruházásvédelmi megállapodás beruházási vitákkal foglalkozó bírósági rendszere váltott fel), amennyiben a tagállamok alperesként járnak el¹.

Ezeket az elemeket nem lehet koherens módon elválasztani a lényegi rendelkezésektől vagy az államok közötti vitarendezéstől, ezért ezeket uniós szintű megállapodásokba kell foglalni.

- **Arányosság**

Ez a javaslat összhangban áll az Európa 2020 stratégia jövőképevel, és hozzájárul az Unió kereskedelmi és fejlesztési célkitűzéseéhez.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Ez a javaslat összhangban áll az EUMSZ 218. cikkével, amely szerint a nemzetközi megállapodásokról szóló határozatokat a Tanács fogadja el. Nincs más olyan jogi eszköz, amely útján elérhetőek lennének e javaslat célkitűzései.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

A Vietnammal folytatott tárgyalások befejezését követően a Kereskedelmi Főigazgatóság gazdasági főosztálya által irányított csapat tanulmányt készített a megállapodástól várt gazdasági előnyökről.

Az elemzés szerint a kétoldalú vámok és exportadók eltörlése, valamint az áruk és szolgáltatások határokon átnyúló kereskedelmére hatással lévő nem vámjellegű akadályok csökkentése jelentősen fellendíti a kétoldalú kereskedelmet. A Vietnamba irányuló uniós export 2035-re a becslések szerint több mint 8 milliárd EUR-val emelkedik, Vietnam EU-ba irányuló exportja pedig várhatóan 15 milliárd EUR-val növekszik. Ez azt jelenti, hogy a Vietnamba irányuló uniós export relatív értelemben csaknem 29 %-kal, Vietnam EU-ba irányuló exportja pedig közel 18 %-kal nő.

¹ Lásd az Európai Unió Bíróságának a C-600/14. sz., Németország kontra Tanács ügyben hozott ítélete (2017. december 5-i ítélet) 69. pontjában szereplő pontosítást.

Az elvégzett gazdasági modellezés további becslései szerint az EU nemzeti jövedelme 2035-ig több mint 1,9 milliárd EUR-val növekedhet a szabadkereskedelmi megállapodás eredményeként, Vietnam nemzeti jövedelme pedig ugyanebben az időszakban 6 milliárd EUR-val emelkedhet. A várt előnyök jelentős eltérése abból adódik, hogy az EU és Vietnam nagyon különböző relatív fontossággal bírnak egymás exportcélpontjaként.

Elképzelhető, hogy a fent bemutatott mennyiségi elemzés eredményei alábecsülik a megállapodás tényleges gazdasági hatását, mivel nem veszik figyelembe a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok védelmének és érvényesítésének megerősítéséhez, vagy a feldolgozóiparba irányuló közvetlen külföldi tőkebefektetések és a közbeszerzések liberalizációjához kapcsolódó, észszerűen előrelátható előnyöket. Továbbá nem lehetett modellezni az EU-Vietnam szabadkereskedelmi megállapodás révén esetlegesen létrejövő globális ellátási láncok szinergiáit – különösen az EU ASEAN-régióval való gazdasági kapcsolatainak további erősítésére irányuló folyamatos erőfeszítések tágabb keretében – ezek azonban várhatóan jelentősek lesznek.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A Vietnammal folytatott kétoldalú tárgyalások megkezdése előtt egy külső vállalkozó elvégezte az EU és az ASEAN közötti szabadkereskedelmi megállapodás² kereskedelmi fenntarthatósági hatásvizsgálatát, a két térség közötti szorosabb gazdasági partnerség lehetséges gazdasági, társadalmi és környezeti hatásainak tanulmányozása céljából.

A kereskedelmi fenntarthatósági hatásvizsgálat elkészítésének keretében a vállalkozó konzultációt folytatott belső és külső szakértőkkel, nyilvános konzultációkat szervezett Brüsszelben és Bangkokban, valamint kétoldalú találkozókra tartott és interjúkat készített az EU és az ASEAN civil társadalmának képviselőivel. A kereskedelmi fenntarthatósági hatásvizsgálat keretében folytatott konzultációk alapot biztosítottak ahhoz, hogy a legfontosabb érdekelteteket és a civil társadalmat bevonják a Délkelet-Ázsiára vonatkozó kereskedelempolitikai párbeszédbe.

Mind a kereskedelmi fenntarthatósági hatásvizsgálatról szóló jelentés, mind az elkészítésével összefüggésben tartott konzultációk rendkívül értékes információforrásként szolgáltak a Bizottság számára, amely azóta nagyon hasznosnak bizonyult az egyes ASEAN-országokkal indított összes kétoldalú kereskedelmi és beruházási tárgyalás során.

Emellett 2012 júniusában a Bizottság nyilvános konzultációt folytatott a Vietnammal megkötendő jövőbeni kétoldalú megállapodásról, melynek része volt egy olyan kérdőív, amely az érdekelt felektől származó információk megszerzésére irányult; a kapott információk a későbbiekben segítettek a Bizottságnak a prioritások felállításában és a határozatok meghozatalában a döntéshozatali folyamat során. 62 válasz érkezett, ebből 43 az ipari szövetségektől és egyesületektől, 16 egyedi vállalatoktól, három pedig tagállamoktól. A válaszok számos ágazatot felölelnek, beleértve az agrár-élelmiszeripart, az IKT-t, a textilipart, a szolgáltatásokat, a gyógyszeripart, a vegyipart, a fémipart, a zöld energiát, a gépjárműipart, a gépipart, valamint a fa- és papíripart. Az írásbeli konzultációt követően találkozókra került sor, a kérdőív kiválasztott azon válaszadóival, akiket a Vietnammal folytatott tárgyalások szempontjából leginkább érzékeny ágazatok (textilipar, alkoholtartalmú italgyártás, gyógyszeripar, gépjárműipar és IKT) képviselőiként azonosítottak.

2015. májusban az EU és Vietnam közötti kétoldalú kapcsolatok összefüggésében az emberi jogokról és a fenntartható fejlődésről szóló kerekasztal-megbeszélést tartottak az

² <http://trade.ec.europa.eu/doclib/html/145989.htm>

érintettekkel³. A Bizottság célzott elemzést végzett⁴ a szabadkereskedelmi megállapodás emberi jogokra és fenntartható fejlődésre gyakorolt lehetséges hatásáról.

A tárgyalások előtt és során a Tanács Kereskedelempolitikai Bizottságán keresztül rendszeresen tájékoztatták az uniós tagállamokat, valamint írásbeli és szóbeli konzultációt folytattak velük a tárgyalások különböző szempontjairól. A Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság, és különösen annak az EU–Vietnam szabadkereskedelmi megállapodással foglalkozó csoportja keretében az Európai Parlamentet is rendszeresen tájékoztatták, és konzultációt folytattak az intézménnyel. A tárgyalások nyomán több lépésben kialakult szövegeket az egész folyamat során megküldték mindkét intézménynek.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Az EU és az ASEAN közötti szabadkereskedelmi megállapodás kereskedelmi fenntarthatósági hatásvizsgálatát az „Ecorys” nevű külső vállalkozó végezte el.

- **Hatásvizsgálat**

A külső vállalkozó által végzett és 2009-ben véglegesített kereskedelmi fenntarthatósági hatásvizsgálat arra a következtetésre jutott, hogy egy ambiciózus EU–ASEAN szabadkereskedelmi megállapodás jelentős pozitív hatással járna (a GDP, a jövedelem, a kereskedelem és a foglalkoztatás tekintetében) mind az EU, mind Vietnam számára. A nemzeti jövedelemhatások összegét az EU oldalán 13 milliárd EUR-ra, Vietnam oldalán pedig 7,6 milliárd EUR-ra becsülték.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Az EU–Vietnam szabadkereskedelmi megállapodás és beruházásvédelmi megállapodás nem tartozik a REFIT-eljárások hatálya alá. Mindazonáltal számos olyan rendelkezést tartalmaznak, amelyek egyszerűsítik a kereskedelmi és beruházási eljárásokat, csökkentik az exporttal és a beruházásokkal kapcsolatos költségeket, és így lehetővé teszik, hogy több kisebb cég folytasson üzleti tevékenységet mindkét piacon. A várt előnyök közé tartoznak a következők: kevésbé megterhelő technikai szabályok, megfelelőségi követelmények, vám eljárások és származási szabályok, a szellemi tulajdon-jogok védelme, vagy a beruházási vitákkal foglalkozó bírósági rendszerben a vizsgálatok költségeinek csökkentése a kkv felperesek számára.

- **Alapjogok**

A javaslat nem érinti az alapvető jogok védelmét az Unióban.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Az EU–Vietnam szabadkereskedelmi megállapodás a bevételi oldalon pénzügyi hatást gyakorol az EU költségvetésére. A becslések szerint a nem beszedett vámok összege elérheti az 1,7 milliárd EUR összeget a megállapodás teljes körű végrehajtásáig. A becslés a megállapodás hiányában 2035-re becsült átlagos behozatalon alapul, és a Vietnamból származó behozatalra kivetett uniós vámok eltörléséből eredő éves bevételkiesést tükrözi.

Az EU–Vietnam beruházásvédelmi megállapodás a kiadási oldalon pénzügyi hatást gyakorol az EU költségvetésére. A megállapodás az EU harmadik olyan megállapodása lesz (az EU és Kanada közötti átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás, valamint az EU-Szingapúr

³ <http://trade.ec.europa.eu/doclib/events/index.cfm?id=1288>

⁴ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/february/tradoc_154236.pdf

közötti megállapodás után), amelybe beépítik a beruházási vitákkal foglalkozó bírósági rendszert a beruházók és az államok közötti viták rendezése érdekében. 2019-től kezdve évente további 700 000 EUR kiadás várható (a megállapodás hatálybalépése esetén) az Elsőfokú Bíróság és a Fellebbviteli Bíróság állandó struktúrájának finanszírozásával kapcsolatban. Ugyanakkor a megállapodáshoz az XX 01 01 01 (Az intézménynél foglalkoztatott tisztviselőkkel és ideiglenes alkalmazottakkal kapcsolatos kiadások) költségvetési sor igazgatási erőforrásainak felhasználására lesz szükség, figyelembe véve, hogy a tervek szerint egy tanácsost (teljes munkaidős egyenérték) fognak kijelölni a megállapodás kapcsán felmerülő feladatok elvégzésére. Ezt feltüntették a pénzügyi kimutatásban, és a kiadás az abban foglalt feltételek teljesülése esetén lép életbe.

5. EGYÉB ELEMEK

• Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai

Az EU–Vietnam szabadkereskedelmi megállapodás és beruházásvédelmi megállapodás olyan intézményi rendelkezéseket tartalmaz, amelyek meghatározzák a megállapodások végrehajtásának, működésének és hatásának folyamatos nyomon követésére szolgáló végrehajtó szervek felépítését. Mivel a megállapodások az EU és Vietnam közötti, a partnerségi és együttműködési megállapodás által szabályozott átfogó kétoldalú kapcsolatok részét képezik, az említett struktúrák a partnerségi és együttműködési megállapodás közös intézményi keretének részét képezik majd.

A szabadkereskedelmi megállapodás intézményi fejezete létrehozza a kereskedelmi bizottságot, amelynek fő feladata a megállapodás végrehajtásának és alkalmazásának felügyelete és megkönnyítése. A kereskedelmi bizottság az EU és Vietnam képviselőiből áll, akik évente vagy az egyik Fél kérésére üléseznek. A kereskedelmi bizottság felel majd a megállapodás alapján létrehozott valamennyi szaktanácsadói és munkacsoport működésének felügyeletéért (árkereskedelmi bizottság; vámügyi bizottság; állat- és növényegészségügyi intézkedésekkel foglalkozó bizottság; beruházással, szolgáltatás-kereskedelemmel, elektronikus kereskedelemmel és közbeszerzésekkel foglalkozó bizottság; kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó bizottság; szellemi tulajdonhoz fűződő jogokkal, többek között földrajzi árujelzőkkel foglalkozó munkacsoport; valamint gépjárművekkel és alkatrészekkel foglalkozó munkacsoport).

A kereskedelmi bizottság feladata az összes érdekelt féllel – többek között a magánszektorral és a civil társadalommal – való kommunikáció is, a megállapodás működésével és végrehajtásával kapcsolatban. A megállapodásban mindkét Fél elismeri az átláthatóság és a nyitottság fontosságát, és vállalja, hogy figyelembe veszi a közvéleményt annak érdekében, hogy e megállapodás végrehajtásába a szempontok széles körét bevonják.

A beruházásvédelmi megállapodás intézményi fejezete létrehoz egy bizottságot, amelynek fő feladata a megállapodás végrehajtásának és alkalmazásának felügyelete és megkönnyítése. A bizottság az egyéb feladatai mellett – az egyes Felek jogi követelményeinek és eljárásainak lezárulásától függően – határozhat úgy, hogy kinevezi a beruházási vitákkal foglalkozó bírósági rendszer bíróságainak tagjait, rögzíti havi javadalmazásukat, valamint elfogadja a megállapodás kötelező erejű értelmezéseit.

Amint a mindenki számára előnyös kereskedelemről szóló közleményben hangsúlyoztuk, a Bizottság egyre több erőforrást fordít a kereskedelmi és beruházási megállapodások hatékony végrehajtására és érvényesítésére. A Bizottság 2017-ben közzétette a szabadkereskedelmi

megállapodások végrehajtásáról szóló első éves jelentést. A jelentés fő célja, hogy objektív képet közvetítsen az EU szabadkereskedelmi megállapodásainak végrehajtásáról, kiemelve az elért eredményeket és a megszüntetendő hiányosságokat. Az a cél, hogy a jelentés alapul szolgáljon ahhoz, hogy nyílt vitát és eszmecserét folytassunk a tagállamokkal, az Európai Parlamenttel és a civil társadalom egészével a szabadkereskedelmi megállapodások működéséről és azok végrehajtásáról. Mivel évente sor kerül a jelentés közzétételére, ez lehetővé teszi a fejlemények rendszeres figyelemmel kísérését, és annak nyilvántartását, hogy milyen módon kezelték a feltárt kiemelt problémákat. A jelentés az EU–Vietnam szabadkereskedelmi megállapodás tárgyát képezi majd, annak hatálybalépésétől kezdve.

- **Végrehajtás az EU-ban**

Bizonyos intézkedésekre van szükség a megállapodás végrehajtásának biztosítása érdekében. Ezeket a megállapodás alkalmazásához időben meg fogják tenni. Ezek közé tartozik az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló, 2013. október 9-i 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 58. cikkének (1) bekezdése alapján egy bizottsági végrehajtási rendelet elfogadása, amely megnyitja a megállapodás szerinti vámkontingenseket.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Tárgyalan.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Az **EU–Vietnam szabadkereskedelmi megállapodás** tárgyalása során a Bizottság két fő célkitűzést követett, amelyek a következők: egyrészt a lehető legjobb feltételek biztosítása az uniós gazdasági szereplők számára a Vietnam piacához való hozzáférést illetően; másrészt értékes második referenciapont felállítása (a Szingapúrral kötött megállapodásokat követően) az EU által a térségben folytatott többi tárgyalás számára.

Ez a két célkitűzés maradéktalanul teljesült: a megállapodás számos területen túlmutat a meglévő WTO-kötelezettségvállalásokon, köztük például a szolgáltatások, a közbeszerzés, a nem vámjellegű akadályok és a szellemi tulajdon védelme – beleértve a földrajzi árujelzőket – területén. E területek mindegyikén Vietnam olyan új kötelezettségvállalásokba egyezett bele, amelyek jelentősen túllépnek azokon, amelyeket Vietnam más megállapodásokban, többek között a csendes-óceáni partnerségről szóló átfogó és progresszív megállapodásban (CPTPP) vállalt.

A tárgyalási irányelvekben rögzített célkitűzéseknek megfelelően a Bizottság az alábbiakat biztosította:

- (1) a szolgáltatási és beruházási piacok átfogó liberalizációja, ideértve az engedélyezésre és a bizonyítványok kölcsönös elismerésére vonatkozó horizontális szabályokat, valamint az uniós vállalkozások egyenlő versenyfeltételeinek biztosítása céljából kialakított ágazatspecifikus szabályokat;
- (2) új ajánlattételi lehetőségek az uniós ajánlattevők számára Vietnamban, amely nem tagja a közbeszerzésről szóló WTO megállapodásnak;
- (3) az árukereskedelem előtti technikai és szabályozási kereskedelmi akadályok, mint például a párhuzamos tesztelés megszüntetése a gépjárművek, a gyógyszerek és az orvostechikai eszközök, valamint a környezetbarát technológiák európai ágazataiban alkalmazott műszaki és szabályozási standardok előmozdításával;

- (4) a Vietnamba irányuló európai élelmiszer-kivitel jóváhagyására vonatkozó, a kereskedelmet jobban megkönnyítő rendszer, amely nemzetközi szabványokon alapul;
- (5) Vietnam kötelezettségvállalása arra vonatkozóan, hogy csökkenti vagy eltörli a vámokat az EU-ból származó behozatal tekintetében, valamint a Vietnamból származó termékekhez való olcsóbb hozzáférés az európai vállalkozások és fogyasztók számára;
- (6) a szellemi tulajdon-jogok magas szintű védelme, amely e jogok érvényesítésére is kiterjed, többek között a határon is, valamint TRIPS+-szintű védelem az uniós földrajzi árujelzők részére;
- (7) a kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó átfogó fejezet, amelynek célja annak biztosítása, hogy a kereskedelem támogatást nyújtson a munkajogokhoz, a környezetvédelemhez és a társadalmi fejlődéshez, valamint elősegítse a fenntartható erdő- és halászati gazdálkodást. Kiterjed a nemzetközi szabványok tényleges alkalmazására és számos nemzetközi egyezmény megerősítésére irányuló erőfeszítésekre vonatkozó kötelezettségvállalásra is. A fejezet azt is meghatározza, miként vonják be a szociális partnereket és a civil társadalmat annak végrehajtásába és ellenőrzésébe; valamint
- (8) gyors vitarendezési mechanizmusok választottbíróági eljárás útján vagy közvetítő segítségével.

Az **EU–Vietnam beruházásvédelmi megállapodás** biztosítja a beruházásvédelem magas szintjét, miközben meghagyja az EU és Vietnam szabályozásra és olyan jogos közpolitikai célok követésére vonatkozó jogát, mint például a közegészségügy, a biztonság és a környezetvédelem.

A megállapodás tartalmazza az EU beruházásvédelemre vonatkozó új megközelítésének és végrehajtási mechanizmusainak valamennyi újítását, amelyek nem szerepelnek a Vietnam és az uniós tagállamok között jelenleg meglévő 21 kétoldalú beruházási szerződésben. A beruházásvédelmi megállapodás nagyon fontos jellemzője, hogy a 21 meglévő kétoldalú beruházási szerződés helyébe lép, és ily módon javítja azokat.

A tárgyalási irányelvekben meghatározott célkitűzésekkel összhangban a Bizottság biztosította, hogy az uniós beruházók és a Vietnamban eszközölt beruházásaik tisztességes és méltányos elbánásban részesüljenek, és azokat ne érje hátrányos megkülönböztetés a hasonló helyzetben lévő vietnami beruházásokkal szemben. Ugyanakkor a beruházásvédelmi megállapodás védi az uniós beruházókat és a Vietnamban eszközölt beruházásaikat a kisajátítástól, kivéve, ha erre közérdekű célokból, jogszerű eljárás szerint, megkülönböztetésmentes alapon, valamint a kisajátított beruházás valós piaci értéke szerinti azonnali, megfelelő és hatékony kompenzáció ellenében kerül sor.

Szintén a tárgyalási irányelvekkel összhangban a Bizottság által megtárgyalt beruházásvédelmi megállapodás a beruházók számára egy korszerű és megreformált vitarendezési mechanizmus lehetőségét kínálja. Ez a rendszer biztosítja a beruházásvédelmi szabályok betartását, és arra törekszik, hogy egyensúlyt teremtsen a beruházók átlátható módon történő védelme és az állam azon jogának biztosítása között, hogy közpolitikai célkitűzések megvalósítása érdekében szabályozzon. A megállapodás állandó nemzetközi és teljes mértékben független vitarendezési rendszert hoz létre, amely egy állandó Elsőfokú Bíróságból és egy Fellebbviteli Bíróságból áll, és amely átlátható és pártatlan módon folytatja majd le a vitarendezési eljárásokat.

A Bizottság tudatában van annak, hogy egyensúlyt kell teremteni a megreformált uniós beruházási politika előmozdítása és az uniós tagállamoknak az e kérdésekre vonatkozó megosztott hatáskör lehetséges kiterjesztésével kapcsolatos érzékenysége között. A Bizottság ezért nem tett javaslatot a beruházási megállapodás ideiglenes alkalmazására. Mindamellet amennyiben a tagállamok szeretnék, hogy javaslat szülessen a beruházásvédelmi megállapodás ideiglenes alkalmazásáról, a Bizottság készen áll egy ilyen javaslat benyújtására.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió és a Vietnami Szocialista Köztársaság közötti szabadkereskedelmi megállapodás megkötéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 91. cikkének (1) bekezdésére, 100. cikkének (2) bekezdésére, valamint 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben 218. cikke (6) bekezdése a) pontjának v. alpontjával és 218. cikkének (7) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament egyetértésére,

mivel:

- (1) A [XX] tanácsi határozattal⁵ összhangban az Európai Unió és a Vietnami Szocialista Köztársaság közötti szabadkereskedelmi megállapodást (a továbbiakban: a megállapodás) [2019. XXX XX]-án/-én aláírták, későbbi időpontban történő megkötésére figyelemmel.
- (2) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 218. cikkének (7) bekezdése értelmében, helyénvaló felhatalmazni a Bizottságot a megállapodás 9.20. cikke szerinti egyszerűsített eljárással, vagy – a megállapodás 9-A. és 9-B. mellékletének A–C szakaszába foglalt szervek jegyzéke tekintetében – a megállapodás 9.23. cikke alapján a beruházással, a szolgáltatáskereskedelemmel, az elektronikus kereskedelemmel és a közbeszerzésekkel foglalkozó bizottságban elfogadandó egyes módosítások tekintetében az Unió nevében elfogadandó álláspont jóváhagyására.
- (3) A megállapodást az Unió nevében jóvá kell hagyni,
- (4) A megállapodás a 17.20. cikkével összhangban az Unión belül nem biztosít vagy ír elő a Felek által a nemzetközi közjog alapján létrehozott jogoktól és kötelezettségektől eltérő jogokat és kötelezettségeket személyek számára,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Tanács az Unió nevében jóváhagyja az Európai Unió és a Vietnami Szocialista Köztársaság közötti szabadkereskedelmi megállapodást (a továbbiakban: a megállapodás).

A megállapodás szövegét csatolták e határozathoz.

2. cikk

⁵ [Hivatkozás beillesztendő]

A megállapodás 9.20. és 9.23. cikke alkalmazásában a megállapodás 9-A. és 9-B. melléklete A–D és F szakaszának módosításait vagy helyesbítéseit a Bizottság hagyja jóvá az Unió nevében.

3. cikk

A Tanács elnöke kijelöli azt a személyt, aki jogosult az Unió nevében megtenni a megállapodás 17.16. cikkének (2) bekezdésében előírt értesítést annak kifejezésére, hogy az Unió a megállapodást magára nézve jogilag kötelező erejűnek ismeri el⁶.

4. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*

⁶

A megállapodás hatálybalépésének napját a Tanács Főtitkársága közlése az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.